Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*

Developing Activities To Enhance The 21stCentury Learning Of Students In Schools Under Loei Primary Educational Service Area Office 2

ฐิตพัฒน์ สตางค์จันทร์ (Titapat Satangjun)**
ภัทรธิรา ผลงาม(Patthira Phon-ngam)***
ภัทราพร เกษสังข์ (Patthraporn Kessung)****
จุลดิษฐ อุปฮาต (Junlradit Obpahat)*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 (3)เพื่อนำรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ไปสู่การปฏิบัติ และ (4) เพื่อประเมินการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 จำนวน 313 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มตัวอย่าง เชิงคุณภาพกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ประเด็นการสนทนากลุ่ม และประชุมระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าร้อยละ ($\overline{X}$) ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ส่วนเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

** นิสิตหลักสูตรการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โทรศัพท์ 081-9753929 e-mail: titapat29@gmail.com

*** รองศาสตราจารย์.ดร.คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

**** รองศาสตราจารย์.ดร. คณะศึกษาศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

***** รองศาสตราจารย์.ดร.คณะศึกษาศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

1) สภาพปัจจุบันมีการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ยังไม่มีกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมและไม่ได้เกิดจากความต้องการ ขาดการมีส่วนร่วม ส่วนความต้องการจัดกิจกรรม พบว่า ต้องการพัฒนา 4 ด้านร่วมกันได้แก่ การพัฒนาสมอง การพัฒนาจิตใจ การพัฒนาทักษะการปฏิบัติ และการพัฒนาสุขภาพ

2) ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประกอบด้วยรูปแบบกิจกรรม 5 ด้าน และมีกิจกรรมย่อยใน 5 ด้าน จำนวน 16 กิจกรรม ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาสมอง (Head) มี 4 กิจกรรม ดังนี้ (1) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (2) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำ (3) กิจกรรมสูตรคูณพาเพลิน (4) กิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) มี 3 กิจกรรม (1) กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา (2) กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด (3) กิจกรรมตักบาตรความดี ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) มี 3 กิจกรรม ดังนี้ (1) กิจกรรมจิตรกรน้อย (2) กิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง (3)กิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรค ด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) มี 3 กิจกรรม ดังนี้ (1) กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส (2) กิจกรรมออกกำลังกายหายไกลโรค (3) กิจกรรมเกมพื้นบ้าน ด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H มี 3 กิจกรรม ดังนี้ (1) กิจกรรมโครงงานอาชีพแจกันจากเศษผ้า (2) กิจกรรมโครงงานคุณธรรม (3) กิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ

3) ผลการประเมินผลรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 พบว่า กิจกรรมทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่ (1) กิจกรรมด้านการพัฒนาสมอง (Head) (2) กิจกรรมด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) (3) กิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) (4) กิจกรรมด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) และ (5) กิจกรรมที่พัฒนารวมทั้ง 4 ด้าน (4H) และกิจกรรมย่อยในแต่ละด้าน มีความเหมาะสมทุกๆ กิจกรรม

4) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 โดยการนำกิจกรรมต่างๆไปทดลองใช้ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน พบว่าเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อนักเรียนทั้ง 5 ด้าน เกิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติผ่านกิจกรรม ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติจริง

คำสำคัญ : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้, กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้, ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the current conditions, problems and demands to enhance the 21st century learning of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2; (2) to develop activities to enhance the 21st century learning of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2; (3) to apply the pattern of enhancement in the 21st century learning of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2 to the practice; and (4) to evaluate the activity development pattern of enhancement in the 21st century learning of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2. This mixed research includes quantitative and qualitative methods. Samples included 313 persons. In terms of qualitative method, the target group consisted of executives in Loei Primary Educational Service Area Office 2, school executives, teachers, parents and students. The tools for data collection were a questionnaire, in-depth interview, focus group, and brainstorming. The quantitative data analysis applied percentage, frequency, mean, and standard deviation. For qualitative data analysis, the research utilised in-depth interview, focus group, and brainstorming. Research findings :

(1) Nowadays, the operation to organize these activities in the school in accordance with Office of the Basic Education Commission is not obvious. Problems include the deprivation of supportive budget, insufficiency of personnel, inappropriateness of activity patterns that do not originate from demands, and lack of participation to organize 4-dimensions activities that focus on brain development, mental development, practical skill development, and health development.

(2) Development of activities to enhance the 21st century learning model of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2 included the 5 principal components which are: (1) Brain Development (Head) (2) Mental Development (Heart), (3) Practical/Living Skill Development (Hand), (4) Health Development (Health), and (5) Activity Development including 4H.

(3) Regarding testing and evaluation of the patterns to enhance the 21st-century learning of students in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2, the experiment period is 4 months. The Head development activities include: (1) English learning (2) Word learning (3) Forward and reverse multiplication skill activity, and (4) My media for learning. The 3 Heart development activities include: (1) Keep the school clean (2) Wisdom enhancement activity (3) Merit Activity. The 3 Hand development activities are: (1) Little painter activity (2) Follow the father's sufficiency philosophy and (3) Herbs against disease,

where the students grow herbs and learn their qualities. The 3 Health development activities are: (1) Healthy teeth, beautiful smile (2) Exercise for health, and (3) Local games. The 4H activities include: (1) Vase made of fabric and sales, (2) Moral project and (3) Dream to success.

According to the output and outcome evaluation of the development of the 21st-century learning, the result is positive for the students in 5 dimensions due to learning through activities. In addition, teacher, parents, and students are satisfied with the practical activities.

Keywords: Development Learning Activities, Activities to Enhance the 21st Century Learning, 21st Century Students

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21ควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันเพื่อเข้าใจเพื่อนมนุษย์ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือขจัดความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เป็นการเรียนเพื่อรู้ ด้วยการเปลี่ยนแปลงความรู้ใหม่ๆอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานอย่างกว้างขวางพร้อมที่จะศึกษาเชิงลึกในเรื่องที่สนใจ ความรู้พื้นฐานกว้างๆนี้จะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยช่วยวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับสร้างความสนใจในการแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาและการเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถดำรงชีพอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่มักไม่ได้คาดเดาไว้ล่วงหน้า และให้สามารถทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้ ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ทดลองปฏิบัติและพัฒนาความสามารถของตนขณะกำลังเรียนในสายงานอาชีพของตน และงานทางสังคมอย่างจริงจัง รวมทั้งการเรียนรู้เพื่อชีวิต ที่จะรู้สึกผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น ในขณะเดียวกันต้องมีความเป็นอิสระและรู้จักตัดสินใจ การศึกษาจะต้องกระตุ้นและปลุกเร้าความสามารถพิเศษให้ปรากฏออกมา เช่นความสามารถในการจดจำ การคิดใช้เหตุผล การมีจินตนาการ ความมีสุนทรียภาพ ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งเน้นย้ำว่ามนุษย์จะต้องรู้จักตนเองมากขึ้น (ฌาคส์ เดอลรส์, 2541) ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจึงมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหลักสำคัญของการพัฒนา ปัจจุบันทรัพยากรที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ การให้คนในสังคมได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพการพัฒนาจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาจะพัฒนาเพียงด้านหนึ่งด้านใดไม่ได้ โดยการพัฒนาจะต้องมุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สมดุลและมีความสุข ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้และการศึกษาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมุ่งความสำคัญไปที่ผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ,2551)

แต่การจัดการศึกษาในปัจจุบันพบว่าครูยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การเรียนการสอนส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะครูถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ส่วนผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้จากครู ดังนั้นบรรยากาศการเรียนการสอนที่พบส่วนใหญ่ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทอยู่ตลอดเวลา นักเรียนไม่มีโอกาสได้พูดและแสดงความคิดเห็นเท่าใดนัก ผลจึงปรากฏว่าเมื่อนักเรียนเติบใหญ่ขึ้น จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อชุมชน ไม่รู้จักแสดงความคิดเห็น ซึ่งการแสดง

ความคิดเห็นนั้นเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ต้องมีการฝึกฝน และควรจะมีการปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัยนอกจากนั้นการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางที่ถ่ายทอดเนื้อหาให้นักเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว ยังทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการตัดสินใจด้วยตนเอง บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ครูต้องสอนเนื้อหาให้ทันตามหลักสูตรซึ่งเต็มไปด้วยเนื้อหามากมายทำให้นักเรียนขาดโอกาสการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้ขาดการฝึกฝนในการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และขาดความเคารพตนเองและคนอื่น ผลจึงปรากฏว่าคนไทยส่วนใหญ่ทำงานร่วมกันไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้มุ่งแต่เนื้อหาวิชาเพื่อสอบแต่ไม่เน้นกระบวนการและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงจึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช ,2555) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21ว่าสาระวิชามีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชาควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียน โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยวิชาแกนหลักจะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ทักษะที่จำเป็นประกอบด้วย ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมจะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลายโดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อและความรู้ด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จนักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ และครูปรับการเรียน การสอน การจัดกิจกรรมโดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อสร้างเสริมทักษะ การเรียนรู้ทุกด้านในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษาคือกิจกรรมด้านพัฒนาสมอง (Head) กิจกรรมด้านพัฒนาจิตใจ (Heart) กิจกรรมด้านพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) และกิจกรรมด้านพัฒนาสุขภาพ (Health) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ได้มีการนำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติ แต่จากการดำเนินงานพบว่าหลายโรงเรียนยังไม่สามารถดำเนินการตามกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้ยังขาดรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ซึ่งส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและมีจำนวนครูที่รับผิดชอบไม่ครบตามเกณฑ์ความจำเป็น

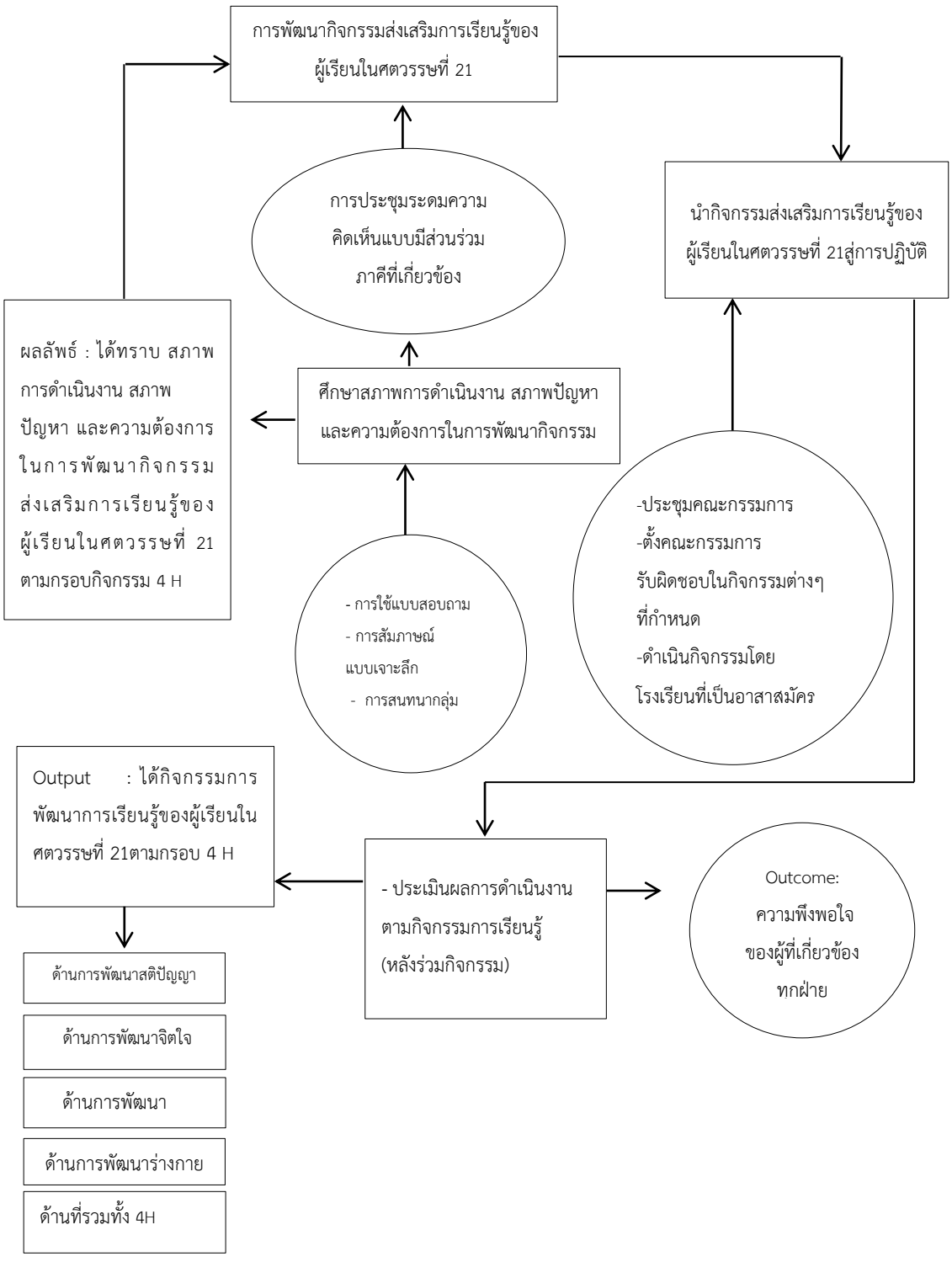
ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจึงมีความตระหนักในปัญหาดังกล่าวได้ร่วมกับคณะผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งผู้ปกครอง เห็นพ้องไปในแนวทางเดียวกันว่าควรพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะต้องคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา ผลจากการศึกษาจะได้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ภายใต้การดำเนินงานตามกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนอันเป็นอนาคตของชาติสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2
3. เพื่อนำรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ไปสู่การปฏิบัติ
4. เพื่อประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา(Research and Development: R&D) โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodologies) ระหว่างเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ(Qualitative) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการดำเนินงาน สภาพปัญหา และความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative)

ประชากรที่ใช้ได้แก่ ข้าราชการครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 จำนวน 1,584 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน จาก 165 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบสอบถามในเรื่องสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษาเอกสารตำราวิชาการ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดกิจกรรมและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2) จัดทำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน โดยแบ่งเป็น 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นการสำรวจความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 4 เป็นการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ

3) นำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างของแบบสอบถาม ความตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ การใช้คำถามและศึกษาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

5) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α- Coefficient) ใช้สูตรของครอนบัค และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยแยกการวิเคราะห์เป็น 2 เรื่องคือการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นและหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อในด้านสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21จำนวน 34 ข้อได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.43 - 0.84 และ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.97การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นและหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อในด้านปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.74– 0.88 และหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.97 จากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปใช้สถิติ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เชิงคุณภาพ(Qualitative) เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และแบบสนทนากลุ่ม

1) สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 10 คน โดยใช้เกณฑ์ประสบการณ์ในการทำงานในด้านที่เกี่ยวข้อง

2) แบบสนทนากลุ่ม สำหรับประชุม 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มครูวิชาการ กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 จำนวน 24 คน โดยใช้เกณฑ์ประสบการณ์ในการทำงาน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน สภาพปัญหา และความต้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน เพื่อนำเข้าสู่การประชุมระดมความคิดเห็นต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน มีกิจกรรมดังนี้

ดำเนินการโดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้สนใจ รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์เชิงเจาะลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลพื้นฐานแล้วจึงร่วมเสนอแนวคิดในการสร้างรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ เสนอต่อการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน

2) เปิดเวทีระดมความคิดเห็น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียน ที่เหมาะสม ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียน

3) นำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนที่ได้จากการสรุปและเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็น ไปตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในแต่ละด้านและในแต่ละกิจกรรมย่อยที่กำหนดขึ้น โดยนำรูปแบบไปให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกิจกรรมในแต่ละรูปแบบ ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งนักวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พิจารณา ความเหมาะสม

4) ปรับแก้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำกิจกรรมไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 นำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนไปสู่การปฏิบัติ

ในขั้นตอนนี้เป็นการทดลองใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา ภายหลังผ่านขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ Action learning มีกิจกรรมดังนี้

1) ประชุมคณะทำงาน เพื่อวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ กำหนดแผนปฏิบัติการ (Action plan)

2) มอบหมายงาน ดำเนินงานตามแบบที่เลือกจากคณะกรรมการ

3) ดำเนินการตามกิจกรรมต่างๆที่ได้วางแผนไว้โดยการลงมือปฏิบัติจริงเป็นเวลา 1 ภาคเรียน ในช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2559 ถึง 31 มีนาคม 2560 ที่โรงเรียนบ้านนาวัว

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการประเมิน Output และ Outcome โดยมีกิจกรรมดังนี้

1) ประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน ผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน ต่อการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

2) ประเมินผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเลยเขต 2

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเลยเขต 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านบุคลากร ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.65, S.D.=1.00) โดยพบว่าด้านที่ดำเนินงานมากที่สุดคือคือการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.80)และด้านที่มีสภาพดำเนินการน้อยที่สุดคือบุคลากรฝ่ายสนับสนุนมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ($\bar{X}$ =3.25, S.D.=1.20) ด้านการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.84, S.D.=0.94) โดยพบว่าด้านการจัดกิจกรรมทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการดำเนินการมากที่สุด($\bar{X}$ =4.17, S.D.=0.84) และด้านการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน มีการดำเนินการน้อยที่สุด ($\bar{X}$ =3.44, S.D.=1.14) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตพบว่า ปัจจุบันทุกโรงเรียนมีการปรับโครงสร้างเวลาเรียนและจัดทำตารางเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม และมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.28, S.D.=1.25) โดยพบว่าด้านการจัดหางบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมมีการดำเนินการมากที่สุด ($\bar{X}$ =3.51, S.D.=1.20) และด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อบต. เทศบาล) ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณมีผลดำเนินการน้อยที่สุด ($\bar{X}$ =3.10, S.D.=1.31) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตพบว่า ปัจจุบันพบว่าทุกโรงเรียนมีการจัดหางบประมาณสนับสนุนโดยใช้วิธีการระดมทัพยากรจากทางชุมชน และเครือข่ายองค์กรต่างๆด้วยงบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กเพราะงบประมาณทุกอย่างจัดสรรตามรายหัวของนักเรียนและการ

สนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.33, S.D.=1.34) โดยพบว่ามี ด้านการจัดสถานที่ดำเนินการกิจกรรมเหมาะสม มีผลการดำเนินการมากที่สุด ($\overline{X}$ =3.44, S.D.=1.27) และ ในด้านการจัดระบบสารสนเทศให้นักเรียนสืบค้นระหว่างการทำกิจกรรมมีผลการดำเนินการน้อยที่สุด ($\overline{X}$ =3.18, S.D.=1.35) ด้านกิจกรรมที่เน้น 4H ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.43, S.D.=1.41) โดยพบว่ามี การดำเนินการจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ /ทักษะชีวิต (Hand) เช่นงานจักสานจากวัสดุธรรมชาติ เศษผ้าสร้างราคา ไม้ไผ่สร้างอาชีพ อาหารจานน้อย นวดคลายเครียดมีการดำเนินการจัดกิจกรรมด้านนี้มากที่สุด($\overline{X}$ =3.48, S.D.=1.44) และ ในด้านการจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องการพัฒนาจิตใจ (Heart) เช่นส่งเสริมปัญญานั่งสมาธิ สติมาปัญญาดี โรงเรียนสวยด้วยมือเรามีการดำเนินการน้อยที่สุด ($\overline{X}$ =3.35, S.D.=1.41) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตพบว่า ปัจจุบันพบว่า ทุกโรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในทุกด้านแต่จะดูจากสภาพของโรงเรียนเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ส่วนมากจะเน้นในเรื่องของงานอาชีพและด้านสุขภาพเพราะผลงานจะเป็นรูปธรรม ส่วนกิจกรรมการด้านการพัฒนาด้านสมองและด้านการพัฒนาจิตใจ ก็ดำเนินการเช่นกันแต่อาจจะน้อยกว่าด้านงานอาชีพและด้านสุขภาพ

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเลยเขต 2 ปรากฏผลดังตาราง

ตารางแสดงปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 4 H

ปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	4.85	0.53	มากที่สุด
2. นโยบายที่มากจนเกินไปทำให้ผู้ปฏิบัติไม่สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ตามกรอบที่กำหนดโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก	4.58	0.78	มากที่สุด
3. การอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมยังขาดความหลากหลาย	4.54	0.86	มากที่สุด
4. ไม่มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	4.35	0.78	มาก
5. บุคลากรมีภาระงานจากหน่วยบังคับบัญชามากเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง	4.16	0.89	มาก
6. ไม่มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน	4.00	1.12	มาก
7. บุคลากรขาดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม	3.95	1.08	มาก
8. ครูดูแลกิจกรรมไม่ทั่วถึงเนื่องจากเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน	3.68	1.00	มาก
9. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรม	3.64	1.03	มาก
10. บุคลากรขาดทักษะและความรู้ในการจัดกิจกรรม	3.63	0.91	มาก

ตารางแสดงปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 4 H (ต่อ)

ปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
11. นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม	3.56	0.98	มาก
12. ไม่มีวิธีการวัดและประเมินผลกิจกรรมที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน	3.50	0.88	ปานกลาง
13. ขาดการนิเทศและติดตามงานอย่างต่อเนื่อง	3.45	1.07	ปานกลาง
14. บุคลากรสายสนับสนุนขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	3.40	0.90	ปานกลาง
15. ผู้ปกครองขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรม	3.32	0.90	ปานกลาง
รวม	3.91	0.91	มาก

1.3 ผลการศึกษาความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเลยเขต 2 โดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการพัฒนาสมอง (Head) พบว่ามีความต้องการกิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ 24.74 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่าโรงเรียนส่วนมากต้องการจัดกิจกรรมด้านการอ่านภาษาอังกฤษและการท่องสูตรคูณเพราะเป็นนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) พบว่า มีความต้องการกิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรามากที่สุด ร้อยละ 26.12 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า ความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนมีความต้องการเน้นให้นักเรียนเป็นผู้เสียสละและเห็นคุณค่าของส่วนรวมมากขึ้นโดยให้เริ่มต้นจากที่โรงเรียนก่อน แล้วค่อยขยายออกมาสู่ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ และอีกกิจกรรมที่ควรเน้นคือการให้นักเรียนได้มีการฝึกสมาธิก่อนเรียนเพราะปัจจุบันนี้ส่วนมากนักเรียนไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียนและไม่สามารถทำงาน เป็นเวลานานๆได้

ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) พบว่าต้องการกิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง มากที่สุด ร้อยละ 26.27 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า ความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิตนั้นทางโรงเรียนได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม และให้นักเรียนได้เรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่นที่นับวันจะถูกลืมเลือนไปมาทำเป็นสวนสมุนไพรมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์

ด้านการพัฒนาด้านสุขภาพ (Health) พบว่าต้องการกิจกรรมฟันสวยยิ้มใส มากที่สุดร้อยละ 28.48 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่าโรงเรียนส่วนมากได้ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้วในด้านของกิจกรรมการออกกำลังกายในทุกวันพุธแต่ที่เพิ่มเติมมาจากเดิมคือบางโรงเรียนได้มีการนำเกมพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของท้องถิ่น และกิจกรรมฟันสวยยิ้มใสนั้นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนดูแลสุขภาพในช่องปากของตัวเอง งานศิลปะให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการฝึกให้มีความละเอียดอ่อนและสามารถสร้างมูลค่าจากงานศิลปะ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H พบว่าต้องการกิจกรรมโครงงานอาชีพ มากที่สุด ร้อยละ 22.68 และต้องการกิจกรรมถิ่นนี้ที่ฉันรักน้อยที่สุดร้อยละ 9.54 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่าโรงเรียนส่วนมากมีความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในเรื่องของโครงงานอาชีพ และกิจกรรมในเรื่องโครงงานคุณธรรมเพราะทุกวันนี้นักเรียนรับสื่อที่หลากหลายทำให้ความสนใจในเรื่องคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามลดลง ทั้งยังไม่สนใจในการดูแลสุขภาพและการออกกำลังกายด้วย

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

2.1 ผลการศึกษารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 โดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในครั้งนี้ ได้รูปแบบกิจกรรมประกอบด้วย 5 รูปแบบดังนี้ รูปแบบที่ 1 ด้านการพัฒนาสมอง (Head) ประกอบด้วย 10 กิจกรรม รูปแบบที่ 2 ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) ประกอบด้วย 8 กิจกรรม รูปแบบที่ 3 ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) ประกอบด้วย 7 กิจกรรม รูปแบบที่ 4 ด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) ประกอบด้วย 7 กิจกรรม และรูปแบบที่ 5 ด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

2.2 ผลตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

หลังจากที่ได้รูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใน 5 ด้านโดยมีกิจกรรมจำนวน 38 กิจกรรมแล้ว นำเนินการตรวจสอบรูปแบบกิจกรรมการที่ได้โดยนำรูปแบบไปให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกิจกรรมในแต่ละรูปแบบ ประกอบด้วย 5 รูปแบบ 16 กิจกรรม ดังนี้ **รูปแบบที่ 1** ด้านการพัฒนาสมอง (Head) มีกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำ 3) กิจกรรมสูตรคูณพาเพลิน 4) กิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้ **รูปแบบที่ 2** ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) มีกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา 2) กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด 3) กิจกรรมตักบาตรความดี **รูปแบบที่ 3** ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) มีกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมจิตรกรน้อย 2) กิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง 3) กิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรค **รูปแบบที่ 4** ด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) มีกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส 2) กิจกรรมออกกำลังกายห่างไกลโรค 3) กิจกรรมเกมพื้นบ้าน **รูปแบบที่ 5** ด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H มีกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมโครงงานอาชีพแจกันจากเศษผ้า 2) กิจกรรมโครงงานคุณธรรม3) กิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ ผลการตรวจสอบประเมินความเหมาะสมกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกกิจกรรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องสามารถนำโครงการไปใช้ได้

ภาพแสดง รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

3. ผลการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ไปสู่การปฏิบัติ

ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆทั้ง 5 ด้านโดยใช้การลงมือปฏิบัติจริง (Action learning) มีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาสมอง (Head) มี 4 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำ กิจกรรมสูตรคูณพาเพลินและกิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางสมองโดยนักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การอ่าน การเขียน การคำนวณ ฝึกกระบวนการกลุ่ม ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และทักษะการสื่อสาร ผลงานของการดำเนินตามกิจกรรมเป็นชิ้นงานและการนำเสนอกิจกรรมตามความสามารถของนักเรียน

2) ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) มี 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด กิจกรรมตักบาตรความดี เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางจิตใจโดยการส่งเสริมให้นักเรียน มีความรับผิดชอบเสียสละดูแลสภาพแวดล้อม ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ความเป็นผู้นำและการประสานงานระหว่างกลุ่ม การมุ่งมั่นในการทำความดีและเสียสละจากกิจกรรมเหล่านี้พบว่านักเรียนมีความเสียสละในการทำงาน มีการเรียนรู้บทบาท ผู้นำ ผู้ตาม เรียนรู้บทบาทที่ได้รับมอบหมาย รักและหวงแหนในสมบัติของส่วนรวม มีวินัยในการทำงาน รับผิดชอบและมีจิตสาธารณะมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดความรักและสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) มี 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมจิตรกรน้อย กิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง และกิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรคเป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางการปฏิบัติโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตัวเองและกระบวนการกลุ่มได้ฝึกทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และสร้างจินตนาการและสร้างสมาธิในการทำงาน จากกิจกรรมเหล่านี้พบว่า

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้คู่การปฏิบัติจริงตามวิถีของความพอเพียง ผ่านกิจกรรมด้านการทำเกษตรผสมผสาน เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ และการนำผลผลิตมาใช้ในการบริโภคภายในโรงเรียนและครอบครัว ทั้งยังสามารถสร้างสรรค์ผลงานผ่านในรูปของงานศิลปะด้วย

4) ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) มี 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส กิจกรรมออกกำลังกายห่างไกลโรคและกิจกรรมเกมพื้นบ้าน เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางด้านสุขภาพโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของตนเองในรูปของกระบวนการเล่น และผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำ จากกิจกรรมเหล่านี้พบว่า นักเรียนมีระเบียบวินัย ความอดทน การร่วมกระบวนการกลุ่ม และการสร้างสรรค์ท่าทางออกกำลังกายของนักเรียนเองและส่งผลต่อการมีสุขภาพที่ดีต่อไป มีความรู้ในเรื่องของการแปรงฟัน ปัญหาเรื่องสุขภาพช่องปากของนักเรียนลดลง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการนำเสนอความรู้ผ่านการเล่าเรื่องและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มได้ดีขึ้น

5) ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมรวมทั้ง 4H มี 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมโครงงานอาชีพแจกันจากเศษผ้า กิจกรรมโครงงานคุณธรรม และ กิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะชีวิต ให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักคิดวางแผนในการทำงานอย่างมีระบบ นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะชีวิต มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถแก้ไขปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รู้จักบทบาทหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมของทางโรงเรียนมากขึ้นมีความคาดหวังต่ออนาคตและรู้เป้าหมายของตัวเองชัดเจนขึ้น

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต

โดยการประเมิน out put และ out come ดังนี้

1) การประเมิน out put พบว่า ได้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 รูปแบบ 16 กิจกรรม ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ด้านการพัฒนาสมอง (Head) มี 4 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำ 3) กิจกรรมสูตรคูณพาเพลิน 4) กิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้

รูปแบบที่ 2 ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) มี 3 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา 2) กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด 3) กิจกรรมตักบาตรความดี

รูปแบบที่ 3 ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) มี 3 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมจิตรกรน้อย 2) กิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง 3) กิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรค

รูปแบบที่ 4 ด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health) มี 3 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส 2)กิจกรรมออกกำลังกายห่างไกลโรค 3) กิจกรรมเกมพื้นบ้าน

รูปแบบที่ 5 ด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H มี 3 กิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมโครงงานอาชีพแจกันจากเศษผ้า 2) กิจกรรมโครงงานคุณธรรม3) กิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ

2) การประเมิน out come โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการประเมินมีดังนี้

2.1) ด้านครูผู้สอน พบว่าครูมีความพึงพอใจ เนื่องจากกิจกรรมทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านสมอง จิตใจ ทักษะการปฏิบัติและด้านร่างกาย มีวินัย มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนดีขึ้นนักเรียนมีแรงบันดาลใจเห็นคุณค่าในตัวเองและมองเป้าหมายในอนาคตได้ชัดเจนมากขึ้น

2.2) ด้านผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจ เนื่องจากกิจกรรมทำให้บุตร หลานมีคุณธรรมมากขึ้น จากการไปวัดและทำบุญตักบาตรมีความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา นักเรียนในปกครองทำงานเป็น และมีรายได้จากการทำกิจกรรม รวมถึงบุตรหลานมีเป้าหมายของการเรียนมากขึ้นเนื่องจากเห็นตัวอย่างที่ดีจากรุ่นพี่

2.3) ด้านนักเรียน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ เนื่องจากกิจกรรมได้ฝึกปฏิบัติการทำงานด้วยตัวเอง และสามารถนำผลงานไปจำหน่ายมีรายได้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ออกแบบชิ้นงานด้วยตนเองและจากการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการปฏิบัติของพุทธศาสนามากขึ้น รุ่นพี่ที่มาเล่าประสบการณ์ในการทำงานและการเรียนทำให้มีเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจนมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่าทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เพราะเป็นนโยบายจากทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนและมีการประชุมชี้แจงคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ผู้ปกครองได้รับทราบแนวทางการดำเนินกิจกรรมของทางโรงเรียน มีการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับกิจกรรม และกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แต่ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวโรงเรียนส่วนมากยังขาดบุคลากรครูที่เป็นส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรม นโยบายที่มากจนเกินไปทำให้ผู้ปฏิบัติไม่สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ตามกรอบที่กำหนดโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้เรียน บุคลากรมีภาระงานจากหน่วยบังคับบัญชามากเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ไม่มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการไม่เพียงพอ เพราะโรงเรียนส่วนมากในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณถูกจัดสรรตามจำนวนนักเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ (2558:ออนไลน์) ที่กล่าวว่าโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะโรงเรียนจะได้งบประมาณตามจำนวนหัวของนักเรียน เมื่อจำนวนนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้รับก็น้อยตามไปด้วย ทำให้มีปัญหาขาดแคลนทั้งครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น

ผลการศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21พบว่ามีความต้องการพัฒนากิจกรรม4 ด้านคือ ด้านการพัฒนาสมอง (Head) ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) ด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health)และด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21ตามแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555) ได้สรุปว่า

ทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21ประกอบด้วยทักษะด้าน การอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขเป็น ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม(Bloom,1978) กล่าวว่าการเรียนรู้ต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย และการศึกษาในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางการของการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนของกรมวิชา(2546)กล่าวว่าต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระในรูปแบบของการปฏิบัติ ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างของบุคคล เน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ

2. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 พบว่ามีรูปแบบกิจกรรม 5 รูปแบบ ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมอง (Head) มี4 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำ กิจกรรมสูตรคูณพาเพลิน กิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 4 กิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีการฝึกทักษะของการใช้สมอง ให้เกิดทักษะในการอ่าน ทักษะการเขียนและทักษะการคำนวณ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของ วิจารณ์ พานิช (2555)ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องสอนให้นักเรียนรักการอ่าน มีความสุขกับการอ่านโดยใช้สื่อที่หลากหลาย มีความสามารถในการเขียนสื่อความได้ และมีทักษะในด้านการคิดคำนวณรูปแบบด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) มี 4 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรากิจกรรมสติมาปัญญาเกิด กิจกรรมตักบาตรความดี และกิจกรรมสร้างวินัยด้วยกิจกรรมลูกเสือกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีการฝึกในด้านของจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม การเสียสละ ความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)รูปแบบด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand)มี 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมจิตรกรน้อย กิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียงและกิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรคเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีการฝึกในด้านของทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญในด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)รูปแบบด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health)มี 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส กิจกรรมออกกำลังกายห่างไกลโรค และกิจกรรมเกมพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีการฝึกในด้านของทักษะการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพ ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในด้านพลศึกษาคือการมุ่งหวังให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง การกินอาหารที่ถูกต้อง การออกกำลังกายที่เหมาะสมการดูแลสุขภาพ(สำนักทดสอบทางการศึกษา,2558)รูปแบบด้านกิจกรรมที่รวมทั้ง 4H มี 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมโครงงานอาชีพแจกัน

จากเศษผ้า กิจกรรมโครงงานคุณธรรม และ กิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำทักษะทั้ง 4 ด้านทั้งด้านสมอง ด้านจิตใจ ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต และด้านสุขภาพ มาบูรณาการในกิจกรรมเดียวเพื่อให้เกิดความคิดเชื่อมโยงในกิจกรรมก่อให้เกิดความสามารถในการคิด การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญคือความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

3. การนำรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ไปสู่การปฏิบัติ จากผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรม พบว่า

รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาสมอง (Head) มีเป้าหมายให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านของสมองการคิด มีกิจกรรมการเขียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางสมองโดยการส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีการฝึกทักษะในเรื่องของภาษาอังกฤษทั้งในเรื่องของทักษะการฟัง ทักษะการอ่านทักษะการเขียน ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอผลงาน กิจกรรมการเขียนเรียนรู้คำเป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางสมองโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการฝึกทักษะของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เน้นทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน พบว่านักเรียนเกิดทักษะในเรื่องของการใช้คำและการแต่งประโยคเพิ่มความสามารถด้านการเขียนการคิดสร้างสรรค์สร้างจินตนาการกิจกรรมสูตรคูณพาเพลิน เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางสมองโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการท่องสูตรคูณการท่องตามจังหวะเพลง ทำให้นักเรียนสามารถคิดคำนวณได้อย่างคล่องแคล่ว แม่นยำ กิจกรรมสื่อของหนูสู่การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางสมองโดยการส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ได้ออกแบบสื่อด้วยตนเองจากกิจกรรมพบว่า นักเรียนสามารถนำเสนอสื่อและถ่ายทอดวิธีการดำเนินงานได้เกิดทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม เพิ่มทักษะในด้านการอ่าน ทักษะในด้านการเขียน และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ผลจากการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวว่าการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21ควรส่งเสริมให้เกิดทักษะในด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีมและผลการศึกษาในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ(กรมวิชาการ,2558) ที่กำหนดไว้ว่าควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเวลาและสถานที่ ที่จะเล่นอย่าง สร้างสรรค์ และทำให้ผู้เรียนเกิดความรักในการอ่านและเรียนรู้ด้วยตนเองไปตลอดชีวิต การจัดให้มีการสอนที่ดี การชี้แนะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อม สนุกกับการเรียนรู้ และการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจจากภายในตัวเองที่อยากจะเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น และผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Geiselholfer (2010) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนเกี่ยวกับทักษะการอ่านการเขียนในศตวรรษที่ 21 พบว่าทักษะในการอ่านและการเขียนควรมีทักษะดังนี้ 1) ต้องมีวิธีการฝึกปฏิบัติ ทักษะ กลยุทธ์

และตัวชี้วัด ใหม่ 2) ความเป็นศูนย์กลางในด้านเศรษฐกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกคนในยุคโลกาภิวัตน์ 3)ความคุ้นเคยในการปรับตัวอย่างรวดเร็ว และ 4)รูปแบบที่หลากหลายองค์ประกอบที่หลากหลาย คำแนะนำสำหรับการศึกษาในครั้งนี้สำหรับการสอนการฝึกหัดครูควรเน้นเรื่องเทคโนโลยี และการสื่อสาร ควรจัดทำมาตรฐานสำหรับทักษะการเรียนรู้ใหม่ การนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงจากงานวิจัยชิ้นนี้ คือการค้นพบว่า นักเรียนควรมีทักษะใหม่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกอยู่ในยุคของการเชื่อมโยงกัน

รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) ในด้านนี้มีเป้าหมายให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านของการพัฒนาจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม เสียสละ รับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยใช้กิจกรรมส่งเสริม 3 กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความเสียสละในการทำงาน มีการรับฟังผู้นำ เรียนรู้บทบาทที่ได้รับมอบหมาย รักและหวงแหนในสมบัติของส่วนรวม มีวินัยในการทำงาน รับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ กิจกรรมสติมาปัญญาเกิดและกิจกรรมตักบาตรความดี เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางจิตใจโดยการส่งเสริมให้นักเรียน เห็นคุณค่าและใส่ใจในการทำความดี จากกิจกรรมเหล่านี้พบว่า นักเรียนมีความสุภาพอ่อนโยน มีจิตสาธารณะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบรูปร่างของต้นไม้ เกิดความรักและสามัคคีในการทำงานร่วมกัน ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ (2546) ที่เน้นการจัดกิจกรรมโดยการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในลักษณะต่างๆ ให้สามารถจัดการกับชีวิตและสังคมได้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีค่านิยมในความดีงาม มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมณฑา ศรีสวัสดิ์ (2553)ที่ได้ศึกษาแนวทางในการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสังคม พบว่าควรมีกิจกรรมจิตอาสา ให้นักเรียนรู้จักทำความดี รู้จักช่วยเหลือบิดามารดา ผู้ปกครองและคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ในโรงเรียน เพื่อนๆ ตลอดจนบุคคลทั่วไป ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ควรมีโครงการจิตอาสาเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะ นึกถึงผลประโยชน์เพื่อส่วนรวม รู้จักเสียสละ มีความสามัคคี รู้จักเผยแพร่องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพรรณ พินลา (2559) ที่ได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่าด้านเงื่อนไขคุณธรรมควรมีการฝึกกิจกรรม บันทึกผลการฝึกตนด้วยการนั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม กิจกรรมการเลือกคบเพื่อน กิจกรรมการมีวินัยในตนเอง

รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) ผลการศึกษาพบว่าในด้านนี้มีเป้าหมายให้นักเรียนเกิดทักษะการปฏิบัติของผู้เรียน เพื่อสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต และทักษะชีวิต โดยใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมจำนวน 3 กิจกรรม กิจกรรมจิตรกรน้อย เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางการปฏิบัติโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตัวเองฝึกทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และสร้างจินตนาการและสร้างสมาธิในการทำงานกิจกรรมตามรอยพ่อขอพอเพียง เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางการปฏิบัติโดยการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการนำแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตของตนเอง ฝึกการมีวินัยในการใช้จ่ายตามหลักความพอเพียงกิจกรรมสมุนไพรห่างไกลโรค เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางการปฏิบัติและทักษะชีวิตโดยการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในการปลูกพืชสมุนไพร

และนำพืชสมุนไพรเป็นแหล่งเรียนรู้ทำให้เกิดทักษะการทำงาน ทักษะการสืบค้นข้อมูลกระบวนการคิด มีความรับผิดชอบและมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ บรูเนอ (Brunner,1963) ได้สรุปว่าการสนับสนุนให้เด็กเกิดการค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดีมีความหมายสำหรับผู้เรียน วิธีสอนให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระให้มากเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนการสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี การสอนความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมณฑา ศรีสวัสดิ์ (2553) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเศรษฐกิจ พบว่าผลการดำเนินงานนักเรียนมีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้อย่างมีเหตุผล ใช้อย่างพอประมาณ ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น คิดและวางแผนอย่างรอบคอบด้วยการทำบัญชีรายรับรายจ่าย วิเคราะห์บัญชีรายรับรายจ่าย ลดรายจ่าย ใช้ชีวิตอย่างพอควร คิดและวางแผนอย่างรอบคอบมีจิตสำนึกสาธารณะ นึกถึงผลประโยชน์เพื่อส่วนรวม รู้จักเสียสละ มีความสามัคคี รู้จักเผยแพร่องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะด้านสุขภาพ (Health) ในด้านมีเป้าหมายให้นักเรียนเกิดทักษะการออกกำลังกายโดยผ่านกิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจนเป็นนิสัย มีกิจกรรมส่งเสริม 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมฟันสวยยิ้มใส เป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางด้านสุขภาพโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการดูแลสุขภาพในช่องปากของตนเอง กิจกรรมออกกำลังกายห่างไกลโรคและกิจกรรมเกมพื้นบ้านเป็นกิจกรรมฝึกทักษะทางด้านสุขภาพโดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในการดูแลสุขภาพด้วยการออกกำลังกาย และการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างถูกวิธี จากกิจกรรมเหล่านี้พบว่านักเรียนได้เล่นและออกกำลังกายอย่างพร้อมเพรียงกัน ได้ฝึกความมีระเบียบวินัย ความอดทน การร่วมกระบวนการกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้ออกแรง ได้คิดได้เคลื่อนไหว เกิดความสุข สนุกสนาน เบิกบานใจ นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางร่างกายการเคลื่อนไหว การประสานสัมพันธ์กันของอวัยวะต่างๆจากกิจกรรมเหล่านี้พบว่านักเรียน ได้ฝึกสมองในการคิดการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การคาดคะเน การได้เล่นเป็นกลุ่ม การรับรู้ กฎกติกา มารยาท การทำสิ่งต่าง ๆ มีความสุข ร่าเริงสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย และผลการศึกษาในครั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของถนัด บุญอิสรเสรี (2558) ได้วิจัยพบว่ากิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ทักษะการเคลื่อนไหว สมรรถภาพทางกาย เจตคติที่มีต่อพลศึกษาและด้านคุณธรรม เกิดความคิดสร้างสรรค์สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนากิจกรรมรวมทั้ง 4H มีเป้าหมายหลักให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านในเชิงบูรณาการทั้งด้าน สมอง จิตใจ ทักษะการปฏิบัติ และด้านสุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมโครงงานอาชีพแจกันจากเศษผ้า โครงการกิจกรรมคุณธรรม และกิจกรรมสานฝันสู่แรงบันดาลใจ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ, 2545) มีสาระสำคัญที่มุ่งจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการสอนแบบบูรณาการและการส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่องและผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ งามสรรพ (2547) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบโครงงานในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีและ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพนา รัตนพงษ์ไชย (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้ทำโครงงานและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

ผลการศึกษาในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะทางวิชาการที่มีเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับทั้งระดับโรงเรียน และ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1) ควรมีคู่มือในการจัดกิจกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับครูที่ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

2) ควรจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อเผยแพร่ รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในลักษณะต่างๆ เช่น แผ่นพับ ซีดี เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้กับผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต เช่นกิจกรรมส่งเสริมอาชีพต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน เพื่อเป็นการต่อยอดการประกอบอาชีพของนักเรียน ในศตวรรษที่21

2) ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สื่อการสอน ที่ใช้ในการจัดกิจส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____ . (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____ . (2545). รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความดีและความสุขของผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____ . (2558).รายงานวิจัยของธนาคารโลก. ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2560,จาก http://www.moe.go.th/moe/th/home

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2557).ปัญหาการศึกษาไทย.ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2560,จาก http://www.thaiwriter.org.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2550). เศรษฐกิจพอเพียง คืออะไร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ฌาคส์เดอลรส์. (2541). การเรียนรู้ขุมทรัพย์ในตน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(แปล) : กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ถนัด บุญอิสรเสรี. (2558). ผลของชุดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์.

พระครูปลัดธรรมสรณ์ โสภาบุตร. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พรพนา รัตนพงษ์ไชย. (2559). “การพัฒนาทักษะชีวิต เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน”วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silapakoen University ปีที่ 9, ฉบับที่ 2(เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559) : 1860-1876

วิจารณ์ พานิช. (2550). การจัดการความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม. ค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 25560, จาก http://gotoknow.org

วิภาพรรณ พินลา.(2559). “แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่21”. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ,ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2559 : 153

สุมณฑา ศรีสวัสดิ์. (2553). การพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาในประเทศไทยโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สุวิมล ติรกานันท์. (2542). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเทพ งามสรรพ์. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์จากต้นไหล.การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.

สุเทพ ธรรมตระกูล. (2555). การศึกษาคุณลักษณะของครูยุคใหม่. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2557). ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก. ค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2560, จาก https://www.facebook.com/ Prof.SombatThamrongthanyawong/posts.

สำนักส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : เมตตาการพิมพ์.

ภาษาต่างประเทศ

Bloom, Benjamin A.(1956). Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain. New York : David Mc Kay Company.

Brunner. (1963). Brunner's intellectual development theory. Retrieved 2017, 5 June, from http://www.baanjomyut.com.

Geiselhofer, M. A. (2010). **A Delphi study to identify components of a new model for teaching and learning 21st century literacy skills.** Doctoral dissertation, Department of Education, Walden University.